

Lieta C-347/09

Kriminālprocess

pret

Jochen Dickinger

un

Franz Ömer

(*Bezirksgericht Linz*)

lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Brīvība veikt uzņēmējdarbību — Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts monopols kazino spēļu rīkošanai internetā — Pieļaujamības nosacījumi — Ekspansionistiska komercdarbības politika — Citās dalībvalstīs veikta azartspēļu rīkotāju kontrole — Monopola piešķiršana privāto tiesību sabiedrībai — Iespēja iegūt monopolu vienīgi kapitālsabiedrībām, kuru juridiskā adrese ir valsts teritorijā — Aizliegums monopola īpašniekam izveidot filiāli ārpus reģistrācijas dalībvalsts

Ģenerāladvokāta Ī. Bota [*Y. Bot*] secinājumi, sniegti 2011. gada 31. martā . . . I - 8189

Tiesas (ceturtā palāta) 2011. gada 15. septembra spriedums I - 8223

Sprieduma kopsavilkums

1. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Ierobežojumi — Azartspēles — Valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts azartspēļu, kas tiek piedāvātas internetā, organizēšanas monopols — Kriminālsods par pārkāpumiem pret tādu monopolu — Pieļaujamība — Nosacījumi (EKL 49. pants)*

2. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Līguma normas — Piemērošanas joma — Internetā piedāvātu azartspēļu pakalpojumi — Tajā pašā dalībvalstī, kurā atrodas minēto ārvalstu pakalpojumu saņēmēji, esošu starpnieku izmantošana — Ietekmes neesamība (EKL 49. pants)*
3. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Ierobežojumi — Azartspēles — Valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts internetā piedāvātu azartspēļu organizēšanas monopols — Pamatojums (EKL 49. pants un EKL 55. pants)*
4. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Ierobežojumi — Azartspēles — Valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts internetā piedāvātu azartspēļu organizēšanas monopols — Šāda monopola īpašnieka iespēja īstenot ekspansionistisku politiku — Pamatojums (EKL 49. pants)*
5. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Ierobežojumi — Azartspēles — Operators, kuram dalībvalsts, kurā tas reģistrēts, ir atļāvusi piedāvāt azartspēles — Šim operatoram attiecīgā monopola dēļ liegta iespēja piedāvāt šādus pakalpojumus internetā citā dalībvalstī (EKL 49. pants)*

1. Savienības tiesības, un it īpaši EKL 49. pants, nepieļauj kriminālsodu piemērošanu, ja tiek pārkāpts tāds azartspēļu organizēšanas monopols kā internetā piedāvātu kazino spēļu organizēšanas monopols, kāds ir paredzēts valsts tiesiskajā regulējumā, ja tāds tiesiskais regulējums neatbilst šo tiesību normām.

krimināltiesību jomā, jo tiesību akti šajā jomā it īpaši nedrīkst ierobežot Savienības tiesību garantētās pamatbrīvības. Tādējādi, ja monopola tiesiskais regulējums nav saderīgs ar EKL 49. pantu, par tā prasību pārkāpumu, ko izdarījis pakalpojuma sniedzējs, nevar piemērot kriminālsodus.

Savienības tiesībās ir paredzēti dalībvalstu kompetences ierobežojumi

(sal. ar 31., 32. un 43. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams azartspēļu pakalpojumiem, kurus internetā uzņemošās dalībvalsts teritorijā piedāvā pakalpojuma sniedzējs, kurš reģistrēts citā dalībvalstī, neraugoties uz to, ka šis pakalpojuma sniedzējs:

a) uzņemošajā dalībvalstī ir apgādāts ar konkrētu informācijas tehnoloģiju infrastruktūru, piemēram, ar serveri,

b) izmanto uzņemošajā dalībvalstī reģistrēta pakalpojumu sniedzēja informātikas atbalsta pakalpojumus, lai sniegtu savus pakalpojumus patērētājiem, kas arī atrodas tajā pašā dalībvalstī.

EKL 49. pants ir piemērojams attiecībā uz tādu azartspēļu rīkotāju, kurš ir reģistrēts vienā dalībvalstī un savus pakalpojumus sniedz citā dalībvalstī, arī tad, ja tas šajā nolūkā izmanto starpniekus, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī, kurā atrodas minēto pakalpojumu saņēmēji. Šis pats pants jo vairāk ir piemērojams tādēļ, ka azartspēļu rīkotājs izmanto nevis starpniekus, bet gan vienīgi informācijas tehnoloģiju atbalsta pakalpojumu sniedzēju uzņemošajā dalībvalstī.

(sal. ar 37. un 38. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)

3. EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstij, kura azartspēļu jomā tiecas nodrošināt patērētāju aizsardzību īpaši augstā līmenī, var būt pamats uzskatīt, ka, tikai piešķirot monopolu par labu vienai struktūrai, kura atrodas stingrā valsts iestāžu kontrolē, ir iespējams kontrolēt ar šo nozari saistīto noziedzību un pietiekami efektīvi īstenot mērķi novērst pamudinājumu uz pārmērīgiem tēriņiem saistībā ar spēlēm un cīnīties pret atkarību no tām.

(sal. ar 48. un 100. punktu un rezolutīvās daļas 3) punktu)

4. EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesiskajam regulējumam, ar ko tiek ieviests monopols azartspēļu jomā, kas ļauj tā īpašniekam īstenot ekspansivistisku politiku, lai tas būtu saderīgs ar mērķiem cīnīties pret noziedzību un mazināt iespējas spēlēt azartspēles, ir:

— jāpamatojas uz atzinumu, ka attiecīgajā dalībvalstī ar azartspēlēm saistītās noziedzīgās vai krāpnieciskās darbības un atkarība no azartspēlēm ir problēma, kuru varētu risināt, izvēršot atļautas un reglamentētas darbības, un

- jāatļauj tikai tāda reklāma, kas ir samērīga un kuras apmērs nepārsniedz to, kāds vajadzīgs, lai virzītu patērētājus izmantot kontrolētus spēļu tīklus.
5. EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas, ka kāda dalībvalsts ir izvēlējusies tādu aizsardzības sistēmu, kas atšķiras no tās, ko pieņēmusi cita dalībvalsts, nevar ietekmēt novērtējumu par šajā jomā pieņemto noteikumu nepieciešamību un samērīgumu, kas ir jāizvērtē tikai atkarībā no attiecīgās dalībvalsts valsts iestāžu izvirzītajiem mērķiem un aizsardzības līmeņa, ko tās paredzējušas nodrošināt.

Lai sasniegtu šo mērķi ievirzīt kontrolētā vidē, atļauju saņēmušajiem pakalpojuma sniedzējiem jābūt uzticamai, bet vienlaikus arī pievilcīgai nereglamentēto darbību alternatīvai, un tam var būt vajadzīgs piedāvāt plašu spēļu klāstu, izplatīt noteikta mēroga reklāmu un izmantot jaunas izplatīšanas metodes.

Reklāmai, kuru iespējami īsteno valsts monopoltiesību īpašnieks, jābūt samērotai un tās apmērs nedrīkst pārsniegt to, kāds vajadzīgs, lai virzītu patērētājus uz kontrolētiem spēļu tīkliem. Šāda reklāma turpretī nedrīkst būt paredzēta, lai veicinātu patērētāju dabisko tieksmi spēlēt azartspēles, stimulējot viņu aktīvu dalību tajās, padarot azartspēles par ikdienišķu parādību vai apveltot tās ar pozitīvu tēlu saistībā ar to, ka gūtā peļņa tiek atvēlēta vispārēju interešu pasākumiem, vai arī vairojot spēļu pievilcību, izmantojot ar ievērojamiem laimestiem uzmanību piesaistošus reklāmas paziņojumus.

Ņemot vērā, ka Savienības mērogā nav veikta tiesiskā regulējuma saskaņošana azartspēļu jomā un ka pastāv būtiskas atšķirības starp dažādu dalībvalstu tiesiskajos regulējumos izvirzītajiem mērķiem un tajos panākto aizsardzības līmeni, to vien, ka uzņēmums likumīgi piedāvā pakalpojumus dalībvalstī, kurā tas ir reģistrēts, un uz to faktiski jau attiecas šīs dalībvalsts tiesību normas un kompetento iestāžu kontrole, nevar uzskatīt par pietiekamu garantiju patērētāju aizsardzībai pret krāpšanas un noziedzības riskiem uzņēmumā dalībvalstī.

(sal. ar 64., 68. un 100. punktu un rezolūtvās daļas 3) punktu)

(sal. ar 96., 97. un 100. punktu un rezolūtvās daļas 3) punktu)